

COMUNICAREA COMISIEI

de modificare a Comunicărilor Comisiei referitoare la Orientări ale UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, Orientări privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, Ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale, Orientări privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc și Orientări privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene

(2014/C 198/02)

I. INTRODUCERE

Unul dintre principalele obiective ale modernizării ajutoarelor de stat⁽¹⁾ este acela de a permite Comisiei să se concentreze asupra celor mai grave cazuri de denaturare a concurenței, lăsând statelor membre o mai mare flexibilitate în ceea ce privește acordarea ajutoarelor cu un efect de denaturare redus. În acest context, noul Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare⁽²⁾, care are un domeniu de aplicare mai larg, permite statelor membre să acorde ajutoare pe baza unor criterii prestabilite fără a fi necesară notificarea Comisiei, pentru a economisi timp, a reduce sarcina administrativă și a promova ajutoarele bine concepute, care vizează remedierea unor disfuncționalități identificate ale pieței și îndeplinirea unor obiective de interes comun și care denaturează cât mai puțin concurența („ajutoare bune”). Transparența procesului de acordare a ajutoarelor este o componentă-cheie a modernizării.

Transparența promovează asumarea responsabilității și permite cetățenilor să fie mai bine informați cu privire la politicile publice. O mai bună informare a publicului contribuie la consolidarea dialogului dintre cetățeni și administrație și la îmbunătățirea deciziilor de politică. În ultimele decenii, societatea civilă și guvernele din întreaga lume au făcut progrese importante în ceea ce privește creșterea transparenței, atât la nivel local, cât și la nivel național. Cu toate acestea, este nevoie de o participare și o responsabilitate sporite și mai semnificative, în special în ceea ce privește modul de alocare a resurselor publice.

În domeniul ajutoarelor de stat, transparența este cu atât mai importantă. Transparența promovează respectarea normelor, reduce incertitudinile și permite întreprinderilor să verifice dacă ajutorul acordat concurenților este legal. Aceasta promovează condiții de concurență echitabile la nivelul statelor membre și al întreprinderilor din cadrul pieței interne, un aspect extrem de important în contextul economic actual. Transparența susține eforturile autorităților naționale și regionale de asigurare a respectării normelor, oferind o imagine mai clară a ajutoarelor acordate la diferite niveluri și asigurând astfel un control și o monitorizare îmbunătățite la nivel național și local. În sfârșit, o mai bună transparență permite reducerea obligațiilor de raportare și a sarcinii administrative legate de raportare.

Deși Comisia publică deja numele beneficiarilor ajutoarelor individuale notificate și valoarea ajutoarelor în deciziile sale⁽³⁾, cerința privind informarea publicului nu se aplică în cazul beneficiarilor ajutoarelor acordate în cadrul unor scheme notificate sau al unor scheme care fac obiectul unei exceptări pe categorii [acestea reprezentând aproape 90 % din cheltuielile totale cu ajutoarele de stat din Uniune⁽⁴⁾], cu excepția granturilor cu o valoare ridicată reprezentând ajutoare regionale și ajutoare pentru cercetare și dezvoltare⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Modernizarea ajutoarelor de stat în UE, COM(2012) 209, 8.5.2012.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1).

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (JO C 297, 9.12.2003, p. 6).

⁽⁴⁾ A se vedea: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

⁽⁵⁾ A se vedea: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/

Unele state membre au introdus recent site-uri internet pe care publică informații privind ajutoarele acordate⁽¹⁾ sau sunt obligate să furnizeze informații publicului, de exemplu informații privind toate tipurile de cheltuieli publice, sau să ofere acces la informații privind cheltuielile publice la cererea cetățenilor. De asemenea, statele membre comunică toate informațiile referitoare la cheltuielile din fondurile structurale și de investiții europene⁽²⁾, precum și la beneficiarii acestora. Pentru ajutoarele acordate din fondurile structurale și de investiții europene și pentru a evita colectarea dublă a informațiilor, site-urile consacrate ajutoarelor de stat menționate în prezenta comunicare ar trebui să extragă informațiile relevante din sistemele utilizate pentru raportarea privind fondurile structurale.

Statele membre colectează deja informații privind toate cheltuielile cu ajutoarele de stat în contextul raportării anuale efectuate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 794/2004 al Comisiei⁽³⁾. Ulterior, aceste informații⁽⁴⁾ sunt transmise Comisiei în vederea publicării lor în cadrul Tabloului de bord anual privind ajutoarele de stat⁽⁵⁾, precum și pe site-ul Eurostat⁽⁶⁾.

Pentru a asigura transparența, statele membre, ca o condiție pentru acordarea ajutorului în conformitate cu orientările relevante, creează site-uri internet cuprinzătoare consacrate ajutoarelor de stat, la nivel regional sau național, pentru publicarea informațiilor privind măsurile de ajutor și beneficiarii acestora. Conform practicilor standard privind publicarea informațiilor⁽⁷⁾, se utilizează un format standard care să permită publicarea pe internet, căutarea și descărcarea cu ușurință a informațiilor. Cerința de transparență se aplică în general tuturor ajutoarelor de stat, cu excepția ajutoarelor cu o valoare redusă care nu depășesc 500 000 EUR.

În plus, pentru a asigura confidențialitatea fiscală și protecția secretelor comerciale, nu se impune comunicarea informațiilor privind baza de impozitare a societăților sau valoarea exactă a reducerilor fiscale de care acestea beneficiază. Cu toate acestea, dat fiind că ajutoarele fiscale reprezintă derogări selective, conferă un avantaj întreprinderilor și, prin urmare, constituie ajutoare de stat, este necesar să se garanteze, de asemenea, responsabilitatea în ceea ce privește utilizarea resurselor publice și controlul în materie de ajutoare de stat. Prin urmare, pentru ajutoarele acordate în cadrul schemelor fiscale sau al schemelor de finanțare de risc, informațiile privind valoarea ajutoarelor se pot furniza în cadrul unor intervale.

Se stabilește o perioadă de tranziție de doi ani, astfel încât statele membre care nu dispun de mecanisme de asigurare a transparenței să aibă suficient timp pentru a institui astfel de mecanisme. Prin urmare, sistemele de informații existente care sunt deja utilizate la nivel național, regional și local pentru raportarea privind ajutoarele de stat [SARI⁽⁸⁾] vor fi dezvoltate în continuare, pentru a permite statelor membre să faciliteze colectarea și prelucrarea informațiilor în vederea publicării pe site-urile lor respective. În plus, statele membre pot utiliza asistența tehnică finanțată de fondurile structurale și de investiții europene, în condițiile menționate la articolul 59 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

O transparență îmbunătățită permite simplificarea obligațiilor de raportare. Ca prim pas, Comisia propune să se elimine majoritatea actualelor obligații de raportare prevăzute de orientările privind ajutoarele de stat revizuite în contextul inițiativei de modernizare a ajutoarelor de stat. După crearea site-urilor de către statele membre, obligațiile de raportare prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 794/2004 vor fi simplificate și mai mult, garantând în același timp obținerea unui nivel echivalent de informații datorită transparenței: în practică, aceasta înseamnă că, dacă un stat membru optează pentru o mai mare transparență (de exemplu printr-un prag mai scăzut al ajutoarelor pentru care se impune publicarea informațiilor), celelalte obligații de raportare nu vor mai fi necesare; în plus, s-ar putea avea în vedere acțiuni de monitorizare mai puțin sistematice.

⁽¹⁾ A se vedea, de exemplu, în Estonia <http://www.fin.ee/riigiabi> sau în Republica Cehă (pentru C&D) <http://www.isvav.cz/index.jsp>

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

⁽⁴⁾ Informațiile se transmit în formă agregată pentru scheme și defalcate în funcție de beneficiarii individuali pentru ajutoarele individuale.

⁽⁵⁾ A se vedea: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

⁽⁶⁾ A se vedea, de exemplu:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm_comp/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=comp_bex_sa_01

⁽⁷⁾ A se vedea, de exemplu, Directiva 2003/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public (JO L 345, 31.12.2003, p. 90) și Directiva 2013/37/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de modificare a Directivei 2003/98/CE privind reutilizarea informațiilor din sectorul public (JO L 175, 27.6.2013, p. 1).

⁽⁸⁾ Instrumentul State Aid Reporting Interactive (SARI).

În cadrul modernizării ajutoarelor de stat și pentru a se asigura în continuare faptul că denaturarea concurenței și a schimburilor comerciale este limitată, Comisia poate impune ca anumite scheme să fie limitate în timp și să facă obiectul unei evaluări. Această condiție se poate aplica în special anumitor scheme de ajutoare cu un buget ridicat, astfel cum sunt definite la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din noul Regulament general de exceptare pe categorii. Astfel de scheme vor fi exceptate în temeiul regulamentului pentru o perioadă inițială de șase luni, pe care Comisia o poate prelungi în momentul aprobării planului de evaluare care trebuie notificat de statul membru. În urma notificării planului de evaluare, Comisia va evalua compatibilitatea acestor scheme numai pe baza planului de evaluare.

II. MODIFICĂRILE COMUNICĂRILOR

II.1. Justificarea modificărilor

Principiul transparenței este deja prevăzut în Orientările Comisiei referitoare la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă⁽¹⁾, ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020⁽²⁾, ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale⁽³⁾, ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc⁽⁴⁾ și ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene⁽⁵⁾.

În urma consultărilor publice în legătură cu orientările⁽⁶⁾ și cu Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare⁽⁸⁾, este necesar ca cerința de transparență să fie adaptată prin intermediul prezentei comunicări pentru a alinia dispozițiile privind transparența ale tuturor orientărilor revizuite referitoare la ajutoarele de stat, asigurând proporționalitatea, împiedicând divulgarea informațiilor care nu sunt legate de ajutoarele de stat și prevăzând o etapă tranzitorie de punere în aplicare de către statele membre.

În plus și ca o consecință a introducerii obligației de transparență, este de asemenea posibil să se simplifice, prin intermediul prezentei comunicări, cerința de a transmite Comisiei informații în legătură cu fiecare ajutor individual care depășește 3 milioane EUR, prevăzută de Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020.

Principiul evaluării este deja prevăzut în Orientările Comisiei referitoare la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc și ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene.

În urma adoptării noului Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare, dispoziția privind evaluarea ar trebui modificată prin intermediul prezentei comunicări pentru a specifica faptul că, în cazul unei scheme de ajutoare care este exclusă din domeniul de aplicare al regulamentului exclusiv din cauza bugetului său ridicat [conform definiției de la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din regulament] și care îndeplinește celelalte condiții de exceptare prevăzute de regulament, Comisia va evalua compatibilitatea acestora numai pe baza planului de evaluare notificat de statul membru. Această dispoziție nu trebuie să se aplice modificărilor acestor scheme, astfel cum sunt menționate la articolul 1 alineatul (2) litera (b) din regulament, deoarece modificările respective trebuie să țină seama de rezultatele evaluării.

II.2. Modificări

- (a) *Orientările UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale, Orientările privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene*

⁽¹⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări ale UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă (JO C 25, 26.1.2013, p. 1).

⁽²⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020 (JO C 209, 23.7.2013, p. 1).

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale (JO C 332, 15.11.2013, p. 1).

⁽⁴⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc (JO C 19, 22.1.2014, p. 4).

⁽⁵⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene (JO C 99, 4.4.2014, p. 3).

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rdi/index_en.html

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_environment/index_ro.html

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_consolidated_gber/index_en.html

Prezenta comunicare înlocuiește următoarele pasaje:

- la pagina 20 din Orientările UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, punctul 78 litera (j) primele două teze;
- la pagina 24 din Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, punctul 141;
- la pagina 10 din Comunicarea Comisiei privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale, punctul 52 subpunctul 7;
- la pagina 28 din Orientările privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene, punctele 162 și 163

cu următorul text:

„Statele membre se asigură că următoarele informații sunt publicate pe un site internet cuprinzător privind ajutoarele de stat, la nivel național sau regional:

- textul integral al schemei de ajutoare aprobate sau al deciziei privind acordarea unui ajutor individual și al dispozițiilor de punere în aplicare a acesteia, sau un link către textul respectiv;
- identitatea autorității (autorităților) care acordă ajutorul;
- identitatea beneficiarilor individuali, forma și valoarea ajutorului acordat fiecărui beneficiar, data acordării, tipul de întreprindere (IMM/întreprindere mare), regiunea în care este situat beneficiarul (la nivelul NUTS II) și sectorul economic principal în care beneficiarul își desfășoară activitățile (la nivelul grupei NACE) (*).

Această cerință poate fi eliminată în cazul ajutoarelor individuale mai mici de 500 000 EUR. Pentru schemele sub forma avantajelor fiscale, informațiile privind valoarea ajutoarelor individuale(**) pot fi furnizate în următoarele intervale (în milioane EUR): [0,5-1]; [1-2]; [2-5]; [5-10]; [10-30]; [30 și mai mult].

Aceste informații trebuie publicate după adoptarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie păstrate timp de cel puțin 10 ani și trebuie puse la dispoziția publicului larg, fără restricții(**). Statele membre nu vor trebui să publice informațiile menționate mai sus înainte de 1 iulie 2016(****).

(*) Cu excepția secretelor comerciale și a altor informații confidențiale, în cazuri justificate în mod corespunzător și sub rezerva acordului Comisiei [Comunicarea Comisiei privind secretul profesional în deciziile din domeniul deciziilor de stat, C(2003) 4582] (JO C 297, 9.12.2003, p. 6).

(**) Valoarea care trebuie publicată este valoarea maximă permisă a beneficiului fiscal, și nu valoarea dedusă în fiecare an (de exemplu, în cazul creditului fiscal se va publica valoarea maximă permisă a creditului fiscal, și nu valoarea efectivă, care poate depinde de veniturile impozabile și variază de la un an la altul).

(***) Aceste informații se publică în termen de 6 luni de la data acordării ajutorului (sau, în cazul ajutoarelor sub formă de avantaje fiscale, în termen de 1 an de la data la care trebuie depusă declarația fiscală). În cazul ajutoarelor ilegale, statele membre vor trebui să garanteze publicarea *ex post* a acestor informații, cel târziu în termen de 6 luni de la data deciziei Comisiei. Informațiile se pun la dispoziție într-un format care să permită căutarea, extragerea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML.

(****) Cerința de a publica informațiile nu se va aplica pentru ajutoarele acordate înainte de 1 iulie 2016 și, în cazul ajutoarelor fiscale, pentru ajutoarele solicitate sau acordate înainte de 1 iulie 2016.”

La pagina 33 din Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, punctul 193 se elimină. La pagina 45, anexa VI se elimină.

(b) *Orientările privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc*

La pagina 32 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc⁽¹⁾,

⁽¹⁾ JO C 19, 22.1.2014, p. 4.

la punctul 166 subpunctul (v):

în loc de: „O astfel de cerință poate să fie eliminată în cazul IMM-urilor care nu au efectuat nicio vânzare comercială pe vreo piață și în cazul investițiilor cu o valoare mai mică de 200 000 EUR într-o întreprindere care este beneficiar final.”,

se va citi: „O astfel de cerință poate să fie eliminată în cazul IMM-urilor care nu au efectuat nicio vânzare comercială pe vreo piață și în cazul investițiilor cu o valoare mai mică de 500 000 EUR într-o întreprindere care este beneficiar final.”;

la punctul 166 subpunctul (vi):

în loc de: „cuantumul avantajului fiscal acordat, în cazul în care acesta din urmă are o valoare mai mare de 200 000 EUR. Suma respectivă poate fi acordată în tranșe în valoare de 2 milioane EUR.”,

se va citi: „cuantumul avantajului fiscal acordat, în cazul în care acesta din urmă are o valoare mai mare de 500 000 EUR. Informațiile privind sumele respective pot fi furnizate în următoarele intervale (în milioane EUR): [0,5-1]; [1-2]; [2-5]; [5-10]; [10-30]; [30 și mai mult].”;

la sfârșitul punctului 166 se introduce următorul text:

„Statele membre nu vor trebui să furnizeze informațiile menționate mai sus înainte de 1 iulie 2016 (*).”

(*) Cerința de a publica informațiile nu se va aplica pentru ajutoarele acordate înainte de 1 iulie 2016 și, în cazul ajutoarelor fiscale, pentru ajutoarele solicitate sau acordate înainte de 1 iulie 2016.”

(c) *Orientările UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, Orientările privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene, Orientările privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc:*

- la pagina 12 din Orientările UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, la sfârșitul punctului 53;
- la pagina 25 din Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020, la sfârșitul punctului 144;
- la pagina 29 din Orientările privind ajutoarele de stat destinate aeroporturilor și companiilor aeriene, la sfârșitul punctului 167;
- la pagina 32 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc, la sfârșitul punctului 172,

se introduce următorul text:

„În cazul schemelor de ajutoare excluse din domeniul de aplicare al unui regulament de exceptare pe categorii exclusiv din cauza bugetului lor ridicat, Comisia va evalua compatibilitatea acestora numai pe baza planului de evaluare.”
